

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma:

Kfv.I.37.810/2023/7.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Figula Ildikó előadó bíró
Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró
Dr. Hajnal Péter bíró
Dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes:

felperes
(cím1)

A felperes képviselője:

Bittera, Kohlrusz és Tóth Ügyvédi Iroda
Dr. Kohlrusz Milán ügyvéd
(cím2)
és
Hauser Ügyvédi Iroda
Dr. Hauser Edit ügyvéd
(cím3)

Az alperes:

Építési és Közlekedési Miniszter
(1054 Budapest, Alkotmány utca 5.)

Az alperes képviselője:

Dr. Veres Ildikó kamarai jogtanácsos és
Dr. Molnár Zsuzsa kamarai jogtanácsos

A per tárgya:
vizsgálata

légiközlekedési hatósági határozat jogszerűsége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék
105.K.701.535/2023/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.535/2023/9. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 48.000 (negyvennyolcezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a ... Repülőtér üzemeltetője. A kereskedelmi repülőtér légi jármű által történő igénybevételéért fizetendő díj megállapításának elveiről és módszereiről szóló 61/2011. (XI. 25.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) alapján az alperes, légiközlekedési hatóságként eljárva, 2021. október 15-én kelt LKH/99547-8/2021-ITM számú határozatával hagyta jóvá a felperes 2022-2026. időszakra vonatkozó, 2022. január 1. napjától hatályos ötéves Díjszabályzatát és árplafonját.

[2] A felperes 2022. december 1-én terjesztette elő Díjszabályzata 2023. április 1-én hatályba lépő módosítása jóváhagyására vonatkozó kérelmét az alperesnél, melyben a díjak infláció mértékének megfelelő módosítását, az ösztönzőrendszer várható forgalmi helyzetnek megfelelő módosítását, az ún. mélyalvási üzemeltetési díj emelését, a csúcsidőszakon kívüli üzemelés ösztönzőjének módosítását, a hosszútávú járatoknak nyújtott kedvezmény feltételeinek kedvezőbbé tételét, megszűnt útvonalak pótlására nyújtott kedvezmény kedvezőbbé tételét, kapacitáskihasználtsági és fordulóidő hatékonysági ösztönző változását, növekedési ösztönző módosítását, és üzemeltetési ösztönzők maximumának módosítását kérte. A kérelmező felperes szerint a Díjszabályzat módosítás az NFM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján már jóváhagyott árplafon figyelembevételével kellett kidolgozásra.

[3] Az alperes az eljárása során a felperest hiánypótlásra hívta fel, egyrészt a megtérülési ráta, az egy utasra vetített realizált árbevétel összegének bemutatására, a mélyalvási üzemelési díj hatékonysága, valamint a regionális repülőterekkel összehasonlított költségek indokoltsága bemutatására, mely hiánypótlási felhívásnak a felperes eleget tett.

[4] Az alperes a felperes kérelmét a hiánypótlási dokumentációval együtt megvizsgálta, és 2023. február 3-án kelt, LKH/319-2/2023. számú határozatával a felperes Díjszabályzatának módosítására irányuló kérelmét elutasította.

[5] Az alperes határozata indokolása elsőként rögzítette, hogy a felperes kérelme benyújtására az NFM rendelet 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján került sor, miután a felperes részéről a repülőtér használókkal folytatott, a Díjszabályzat módosítására irányuló konzultáció eredménytelen volt. A határozat rögzítette, hogy a felperes a díjtételek módosítását azzal indokolta, hogy jelentős hitelállománnyal rendelkezik, és az emelkedő kamatmértékek növelik a felperes pénzügyi költségeit, másrészt, hogy a díjszabályzatnál a prágai, bécsi és belgrádi repülőterek 2022. évben érvényes díjait vették figyelembe, amely nem tartalmazza a 2023. évre vonatkozó esetleges díjemeléseket, harmadrészt, hogy a COVID okozta veszteségek finanszírozására több európai repülőtér állami támogatásban részesült a felperessel ellentétben, negyedrészt, hogy a repülőteret jelentős színvonal emelkedés jellemzi, melynek lényeges költségvonzata van.

[6] Az alperes határozata indokolása szerint amennyiben a repülőtéri díjaknál csak az utas és gépmozgásra jutó díjakat veszik figyelembe, és az illetéket, valamint egyéb díjakat nem, akkor megállapítható, hogy Budapesten a legmagasabbak a díjak az összehasonlításban szereplő repülőterekhez képest. Utalt az indokolás az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés j) pontjára, mely szerint a hatóság figyelembe vette a Díjszabályzat elbírálása során a belgrádi, a bécsi, a pozsonyi és prágai nemzetközi repülőtereken megfigyelhető, egy gépmozgásra eső összes költséget, és a szolgáltatás színvonalát is. Az indokolás szerint a felperes nem indokolta, mi teszi szükségessé az egy gépmozgásra eső regionálisan legmagasabb díj alkalmazását.

[7] A határozat szerint a felperes az ún. mélyalvási díj kétszeresére történő növelése indokait nem megfelelően mutatta be, és utalt arra, hogy az a körülmény, hogy 2018-ban 2863, míg 2022-ben 2913 nem tervezett járat volt, nem mutatja be megfelelően, hogy miért hatékony és ösztönző erő a mélyalvási díj emelése a mélyalvási időszakban a környezetvédelmi szempontok érvényesülése terén.

[8] A határozat indokolása szerint a felperes megtérülési rátája nem tartalmazza a repülőtér üzembentartójának a szabályozás alá eső szolgáltatásain elérhető, az adott piaci viszonyok között elfogadható megtérülési értéket, mert csak egy általános piaci elemzést tartalmaz, mely az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés e) pontjában előírt megtérülési ráta bemutatására nem alkalmas.

[9] Az indokolás szerint miután a felperes több alkalommal módosította az elmúlt időszakban Díjszabályzatát, ezért a gazdasági helyzetre való hivatkozás önmagában nem alapothatja meg a módosítást, a felperes által előadottak pedig nem kerültek kellően alátámasztásra.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[10] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozata megváltoztatását kérte azzal, hogy a felperes Díjszabályzat módosítása iránti kérelmének adjon helyt a bíróság, másodlagosan az alperes határozata megsemmisítését, és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte azzal az iránymutatással, hogy a felperes az NFM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján szabadon állapíthatja meg az egyes díjtételeket, amíg az egy utasra jutó szabályozott árbevétel a mindenkori árplafon alatt marad.

[11] A kereset érvelése szerint az alperes tévesen értelmezte és jogszerűtlenül alkalmazta az NFM rendelet 3. § (3) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, és ezzel összefüggésben az Európai

Parlament és Tanács 2009/12/EK repülőtéri díjakról szóló irányelvének (a továbbiakban: Irányelv) 6. cikkét. Kiemelte az NFM rendelet 3. § (3) bekezdéséből azt a rendelkezést, hogy a légiközlekedési hatóság a reptér üzemeltetője által szabályozott szolgáltatásokra alkalmazott díjtételek mértékét és belső szerkezetét közvetlenül nem befolyásolhatja, s hogy a reptér üzemeltetője az egyes díjtételeket szabadon állapíthatja meg, feltéve, hogy az egy utasra jutó szabályozott árbevétel a mindenkorinál alacsonyabb maradjon. Hangsúlyozta, hogy a felperes módosítási kérelme az árplafont nem érintette, ezért az alperes csak jóváhagyó határozatot hozhatott volna.

[12] A kereset szerint az NFM rendelet 11. § (3) bekezdését, 8. § (1) bekezdését és 3. § (3) bekezdését együttesen kell értelmezni, ennek megfelelően az NFM rendelet 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felperes az eredménytelen konzultációs eljárás lefolytatását követően előterjesztett Díjszabályzat módosítási kérelmét, mivel az a felperesre meghatározott árplafon figyelembevételével, azt meg nem haladva került kidolgozásra, jóvá kellett volna hagyni.

[13] A kereseti kérelem szerint, amennyiben az előző érvelését a bíróság nem fogadná el, úgy az alperes határozata jogszabálysértő amiatt is, mert az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés e) pontja megtérülési ráta, és j) pontja összköltség és ennek részeként a mélyalvási díj, és a repülőtéri szolgáltatás színvonala körében jogsértő megállapításokat tett. A felperes szerint iratellenesen tartalmazza a határozat, hogy Budapesten a legmagasabbak a díjak az összehasonlításban szereplő, belgrádi, bécsi, pozsonyi és prágai nemzetközi repülőterekhez képest, továbbá sem az e) pont, sem a j) pont körében tett tény- és jogállásait nem támasztotta alá megfelelő indokkal, valamint az NFM rendelet 8. § (3) bekezdésében írt további szempontokat g), c), d) pontokat egyáltalán nem vizsgálta. Az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés e) pontjával összefüggésben hivatkozott arra, hogy a 2021. október 5-én kelt 5 éves Díjszabályzat jóváhagyására irányuló eljárás során az alperes a megtérülési ráta tekintetében – a keresethez F/5. alatt csatolt irat szerint – elfogadta azt az érvelését, hogy a ténylegesen elért megtérülési ráta helyett a reálisan elérhető megtérülési rátát kell bemutatni.

[14] Az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés j) pontjával összefüggésben hivatkozott arra, hogy egyrészt az ott megjelölt repterek tényleges költségeit nem ismeri, másrészt az összköltség számítása során figyelembe kell venni az ún. forgalomösztönző kedvezmények rendszerét is, amelyek alkalmazásával a repülőteret igénybe vevő légitársaságok díjfizetési kötelezettsége csökken. Utalt arra, hogy az alperes a kedvezmények rendszerét nem vizsgálta, összköltségre gyakorolt hatásukat nem vette figyelembe, ahogy a hivatkozott nemzetközi repülőterek 2023. évi díjmelését sem. Tévesnek találta azt az állítást, hogy Budapesten a legmagasabbak az összehasonlításban szereplő repterekhez képest a repülőtéri díjak. A felperes szerint kellően megindokolta az ún. mélyalvási díj emelésének indokoltságát, és hivatkozott arra, hogy e díjból származó bevétel a reptéri díjnak mindössze 0,05-0,59%-át teszi ki, ezért indokolatlan volt kiemelkedő jelentőséget tulajdonítani ennek az elutasítás körében.

[15] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Utalt arra, hogy az NFM rendelet 8. § (3) bekezdésében írt valamennyi mérlegelési szempontot vizsgálta, és azért hivatkozott hangsúlyosan a határozatában az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés e) és j) pontjaira, mert az abban foglalt tényezők nem tették lehetővé a kérelem jóváhagyását.

[16] Az alperes szerint a díjak szabad megállapítására vonatkozó alapelv nem jelenti azt, hogy az alperes nem vizsgálhatja a díjtételek mértékét és belső szerkezetét, ha azok az árplafon alatt maradnak. Az ugyanis csak az első vizsgálandó feltétel, és amennyiben teljesül, úgy vizsgálnia kell az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés a)-i) pontjaiban foglaltakat is.

[17] A védirat szerint a felperes nem mutatta be – hiánypótlás ellenére sem – a reálisan elérhető megtérülési rátát. Érvelése szerint a korábbi díjszabályzat jóváhagyása tárgyában folytatott eljárás nem volt része a jelen pernek.

[18] A védírat szerint az összköltség tekintetében jogszerűen hagyta figyelmen kívül az illetéket, mint adójellegű állami bevételt, miután az nem a felperes bevétele, ebből következően az NFM rendeletben megjelölt repterek közül Budapesten a legmagasabbak a díjak. Az alperes szerint a felperes részéről keresetben bemutatott, ösztönzőkkel számított egy utasra jutó bevétel egyrészt a közigazgatási eljárásban nem lett bemutatva, ami a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdése miatt bizonyítékként nem vehető figyelembe, másrészt az csak az egy utasra jutó bevételt elemzi, az egy gépmozgásra jutót nem. Utalt arra, hogy a 2023. évre vonatkozó adatok a közigazgatási eljárás során szintén nem lettek bemutatva, amelynek figyelembevétele mellett regionálisan továbbra is a budapesti reptéren a legmagasabbak a díjak. Utalt arra, hogy a szolgáltatás színvonalának mérési módszerei és a felperes által hivatkozott színvonal javulás nem releváns. Kitért arra is, hogy a mélyalvási díj nem érte el célját, mely az alperes határozatában bemutatásra került, ugyanakkor az alkalmazott környezetvédelmi díj elemnek hatékornak és alkalmasnak kellene lennie a környezetvédelmi cél elérésére.

A közigazgatási bíróság döntése

[19] A Fővárosi Törvényszék a felperes kereseti kérelmét részben alaposnak találta, és a Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes határozatát megsemmisítette, és az alperest a Kp. 89 § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával új eljárásra kötelezte. Az új eljárásra azt az iránymutatást adta az alperesnek, hogy arra figyelemmel hozzon határozatot, hogy a mélyalvási üzemeltetési díj tekintetében a felperes a kérelmét megfelelően megindokolta, továbbá vizsgálnia és értékelnie kell a felperes által díjak emelésének indokolása körében előadottakat is, valamint a szolgáltatás színvonalát érintő felperesi érveket és bizonyítékokat is, és mindezeket figyelembe véve kell az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés j) pontja szerinti mérlegelést elvégeznie.

[20] Az ítélet indokolása szerint a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a Díjszabályzat módosítása során az alperesnek nem volt joga az egyes díjtételek vizsgálatára. Az NFM rendelet 3. § (3) bekezdése ugyanis úgy értelmezendő, hogy a felperes az egyes díjtételeket bár szabadon állapíthatta meg, azzal, hogy az egy utasra jutó szabályozott árbevétel az árplafon alatt maradt, az alperes ugyanakkor jogosult és köteles volt megvizsgálni a 8. § (3) bekezdésében felsorolt tényezőket, különös tekintettel arra, hogy az NFM rendelet 11 § (3) bekezdése a díjszabályzat módosítására, a díjszabályzat jóváhagyására vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni.

[21] Az ítélet szerint a felperes alaptalanul hivatkozott a 8. § (3) bekezdés e) pontja sérelmére, a megtérülési ráta értéke bemutatásával összefüggésben, és az ítélet szerint az alperes az NFM rendelet helyes értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által bemutatott, az európai repterekre vonatkozó általános, piaci elemzés nem alkalmas az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés e) pontjában előírt megtérülési ráta értékének bemutatására.

[22] Az ítélet szerint a felperes alaptalanul sérelmezte az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés j) pontját azzal összefüggésben, hogy az alperes határozata szerint Budapesten a legmagasabbak a díjak az összehasonlításban szereplő repterekhez képest. Ennek tényét ugyanis az alperes okszerűen állapította meg, azaz nem volt jogszabálysértő az alperes határozatában az összes költségnek a budapesti repülőtér esetében a forgalomösztönző kedvezmények nélküli és akként történő értékelése, hogy a díjak Budapesten a legmagasabbak az összehasonlításban szereplő repterek közül.

[23] Az ítélet szerint ugyanakkor alappal hivatkozott a felperes arra, hogy az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés j) pontjához kapcsolódó ún. mélyalvási üzemeltetési díj tekintetében az alperes mérlegelése nem volt okszerű. Az ítélet indokolása szerint a felperes megindokolta, hogy miért tartja hatékornak és ösztönzőnek a mélyalvási üzemelési díj mértékének emelését, az alperes ehhez képest nem okszerűen mérlegelt.

[24] Az ítélet szerint az alperes határozata indokolása tévesen tartalmazza, hogy a felperes nem indokolta azt, hogy regionális összehasonlításban miért a budapesti reptéren a magasabb az egy gépmozgásra eső díj, ugyanis a felperes kifejezett indokolást adott elő ebben a körben, az alperes határozatából azonban nem tűnik ki, hogy ezen érveket az alperes megvizsgálta és értékelte volna. Utalt arra, hogy az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés j) pontja az egy gépmozgásra eső összes költség vizsgálata körében a szolgáltatás színvonalát is figyelembe véve rendeli értékelni. A határozat ugyanakkor a szolgáltatás színvonalára vonatkozó indokolást nem tartalmaz.

[25] Az ítélet szerint önmagában az a körülmény, hogy az alperes határozatában az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés c), d) és g) pontjaival kapcsolatos megállapítások nem szerepelnek, nem állapítható meg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § és 81. § (1) bekezdésének a sérelme.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[26] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását kérte az alperes határozata megsemmisítése és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezése mellett, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására utasítását. A jogerős ítéletet azért tartotta jogsértőnek, mert az tévesen értelmezte az NFM rendelet 3. § (3) bekezdését, és abból jogszerűtlen következtetéseket vont le. A felperes érvelése szerint az alperes a Díjszabályzat módosítására irányuló kérelem elbírálása során nem volt sem jogosult, sem köteles megvizsgálni és figyelembe venni az NFM rendelet 8. § (3) bekezdésében felsorolt tényezőket. Álláspontja szerint ugyanis amíg a felperes úgy módosítja díjtételeit, hogy azok együttes hatása és arányszáma a kötelezően irányadó árplafon alatt marad, a felperes ezt szabadon megteheti anélkül, hogy az alperes az egyes díjtételek bármely vonatkozását vizsgálat alá vonná, azaz az NFM rendelet 8. § (3) bekezdésében foglalt szempontokat az alperesnek nem kell értékelnie. A felülvizsgálati kérelem szerint azzal, hogy az ítélet tévesen értelmezte az NFM rendelet 3. § (3) bekezdését, párhuzamosan megsértette az Irányelv 6. cikkét is.

[27] Hangsúlyozta, hogy az NFM rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében az alperes részéről korábban jóváhagyott Díjszabályzat tartalmazza a szabályozott szolgáltatásokból származó bevételei felső határát (árplafont), melyet a Díjszabályzat 2. számú melléklete tartalmaz. A felperes szerint az NFM rendelet 3. § (3) bekezdéséből az következik, hogy az árplafon túllépése hiányában a reptér üzemeltetője az egyes díjtételeket szabadon állapíthatja meg.

[28] A felperes érvelése szerint ezt az értelmezést támasztja alá az Irányelv 6. cikke is, amely két szabályozási típust ajánl a tagállamok számára, az Irányelv 6. cikk (5) bekezdésében megjelenő szabályozási típus, ahol szabályozott árplafon van, egyben azt is jelenti, hogy az árplafonon belül a nemzeti független felügyeleti hatóság nem vizsgálja felül a megállapított reptéri díjakat. A felperes álláspontja szerint a magyar rendszer az Irányelv 6. cikk (5) bekezdése szerinti szabályozást követi, azaz az árplafon alatt a felügyeleti hatóságnak nincs beavatkozási lehetősége.

[29] A felülvizsgálati kérelem külön kitért arra, hogy az ítéletnek a mélyalvási üzemelési díj, és a repülőtéri szolgáltatás színvonala körében tett megállapítását jogszerűnek tartja.

[30] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályban való fenntartását kérte.

[31] Hangsúlyozta, hogy a határozat meghozatala során az NFM rendelet 3. § (3) bekezdését, 8. § (1) és (3) bekezdéseit egymással összhangban alkalmazta. Azt nem vitatta, hogy a felperes mindenkor árplafonon belül szabadon állapíthatja meg a díjait, ez a szabadság azonban nem korlátlan, az NFM rendelet 8. § (1) bekezdésében meghatározott a) és b) feltételek közül az egyiknek teljesülnie kell, s mivel jelen ügyben a b) feltétel teljesült, miután a légitársaságok 70%-a nem támogatta a Díjszabályzatot, ezért az alperes kizárólag az NFM rendelet 8. § (3) bekezdésében meghatározott tényezőket vehette figyelembe.

[32] Hangsúlyozta, az, hogy a díjaknak az árplafon alatt kell maradniuk, az első feltétel, amit vizsgálni kell. Amennyiben azonban ez a feltétel teljesül, úgy az NFM rendelet 8. § (3) bekezdése szövegéből egyértelmű, hogy az ott felsorolt a)-j) pontokban szereplő körülményeket minden esetben kötelessége a hatóságnak vizsgálnia. Érvelése szerint az NFM rendelet 8. § (3) bekezdése felperes általi értelmezése azzal a jogkövetkezménnyel járna, hogy árplafonon belül nem lenne hatósági jóváhagyáshoz kötve a díjak módosítása. Ezzel ellentétben azonban az NFM rendelet 11. § (3) bekezdése éppen azt mondja ki, hogy a Díjszabályzat módosítására is a Díjszabályzat jóváhagyására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

[33] Alaptalannak tartotta az Irányelv sérelmére hivatkozást is, utalva arra, hogy Magyarországon piaci sajátosságok miatt hatékony verseny nem áll fenn, ezért nem lehetőség, hanem kötelező az árplafon alkalmazása. Emellett a 6. cikk (5) bekezdésében meghatározott másik eset is fennáll, azaz kötelező eljárás vonatkozik a díjak jóváhagyására. Ez a két eset együttesen is alkalmazható, mint ahogy az NFM rendelet alkalmazza is, vagyis megfogalmazásuknak oka, hogy elegendő az egyiknek fennállnia ahhoz, hogy ne kelljen alkalmazni az Irányelv 6. cikk (3)-(4) bekezdéseit. Ez azonban nem értelmezhető akként, hogy a tagállami jog e két megoldás közül csak az egyiket alkalmazhatja.

A Kúria döntése és jogi indokai

[34] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdése alkalmazásával befogadta, majd a felülvizsgálati kért ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése figyelembevételével A felülvizsgálni kért ítéletet megvizsgálta, majd e vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak miatt.

[35] A Kúria elsőként indokoltan tartja kiemelni, hogy mivel a felperes felülvizsgálati kérelme kizárólag a felülvizsgálni kért ítélet azon részét támadta, amely az NFM rendelet 3. § (3) bekezdését értelmezte, és az NFM rendelet 3. § (3) bekezdése értelmezésével az ítéletnek egyetlen bekezdése, a [22] foglalkozott, a Kúriának abban a jogértelmezési kérdésben kellett döntenie, hogy az ítélet [22] bekezdése helyes értelmezését adta-e az NFM rendelet 3. § (3) bekezdése rendelkezéseinek.

[36] A Kúria indokoltan tartja hangsúlyozni, hogy a felülvizsgálati kérelem félreértelmezte a Fővárosi Törvényszék ítélete [22] bekezdését, ugyanis a felülvizsgálni kért ítélet mellőzte annak kimondását az NFM rendelet 3. § (3) bekezdése értelmezésével összefüggésben, illetve a Díjszabályzat módosítása vizsgálata során figyelembeveendő

körülmények értékelése során, hogy a légiközlekedési hatóság „korrigálhatja” vagy – a felperes helyett – „meghatározhatja” a Díjszabályzat belső szerkezetében a reptér üzemeltetője, azaz a felperes részéről egyébként megállapítani vagy módosítani kért díjakat, amennyiben az egy utasra jutó szabályozott árbevétel a mindenkorinál alacsonyabb maradt. A felülvizsgálati kért ítélet indokolása ugyanis akként értelmezte az NFM rendelet 3. § (3) bekezdését – figyelemmel az NFM rendelet 11. § (3) bekezdésére, - hogy az alperes a Díjszabályzat módosítására irányuló kérelem elbírálása során jogosult és köteles megvizsgálni az NFM rendelet 8. § (3) bekezdésében felsorolt tényezőket. A Kúria ezzel az értelmezéssel egyetért, azt csupán az alábbiakkal egészíti ki.

[37] Az NFM rendelet 11. § (3) bekezdése a Díjszabályzat módosítására vonatkozó eljárásra is kötelezően írja elő a Díjszabályzat jóváhagyására vonatkozó szabályok alkalmazását.

[38] A Díjszabályzat és az árplafon jóváhagyására vonatkozó 7. fejezet cím alatt található 8. § (3) bekezdés tételesen sorolja fel, hogy a Díjszabályzat elbírálása során a légiközlekedési hatóságnak mely tényezőket kell figyelembe vennie. A 8. § (3) bekezdése rendelkezése a 11. § (3) bekezdéséből következően a Díjszabályzat módosítása tárgyú eljárásra is vonatkozik.

[39] A felperesnek tehát mind a Díjszabályzat megállapítása, mind a Díjszabályzat módosítása során alkalmazott díjtételek meghatározására vonatkozó tevékenysége nem kontroll nélküli, az utóbbi vonatkozásában a légiközlekedési hatóság részéről elsődlegesen vizsgálendő szempont, figyelemmel az NFM rendelet 3. § (3) bekezdés utolsó mondatára is, hogy az egy utasra jutó szabályozott árbevétel a mindenkorinál alacsonyabb maradjon-e a Díjszabályzat módosítása során, a következő vizsgálendő kérdés azonban annak megválaszolása, hogy a felperes, azaz a reptér üzemeltető vállalkozás részéről a díjmelés indokoltsága körében előadottak fennállóak-e, van-e összefüggés a Díjszabályzat egyes elemeinek emelése, és az emelés indokaként előadott körülmények között, amelyek során az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés a)-j) pontjaiban felsorolt szempontokra kell figyelemmel lennie. A Kúria értelmezése szerint amennyiben az NFM rendelet 8. § (3) bekezdésében vizsgált körülményekre is figyelemmel, a felperes részéről a díjmelés megalapozására előadott érvek kellően indokoltak, és a módosítás összhatásában a mindenkorinál alacsonyabb díjat nem érinti, akkor a légiközlekedési hatóságnak nincs lehetősége a Díjszabályzat módosítása iránti kérelem elutasítására. A hatóság eljárására, akár a Díjszabályzat megállapítása, akár a Díjszabályzat módosítása során, korlátozást jelent az NFM rendelet 3. § (3) bekezdése, mivel a légiközlekedési hatóság a repülőtér üzemben tartója által a szabályozott szolgáltatásokra alkalmazott díjtételek mértékét és belső szerkezetét közvetlenül nem befolyásolhatja. Ez azt jelenti, hogy a hatóság nem mérlegelheti felül a felperes egyes díjtételeit, azok emelésének mértékét, csupán azok indokoltságát (állított tények és díjak összefüggéseit) és igazoltságát ellenőrizheti az előbbiekből kifertettek szerint.

[40] A Kúria szerint a felperes felülvizsgálati kérelmében az Irányelv 6. § (5) bekezdésére, és annak megsértésére alaptalanul hivatkozott. Elsőként kiemeli a Kúria, hogy figyelemmel arra, hogy az NFM rendelet 22. §-a szerint a repülőtéri díjakról szóló 2009/12/EK Európai Parlament és a Tanács Irányelve átültetése az NFM rendeletben megtörtént, ebből következően az Irányelv közvetlen hatályára a felperes eredménytelenül hivatkozott. Az európai uniós irányelveknek egyebekben közvetlen hatálya nincs, tekintve, hogy az irányelv, mint európai uniós másodlagos jogforrás címzettjei a tagállamok, átültetési kötelezettség a tagállamokat terheli. Az Európai Unió Bírósága (EuB.) által kimunkált jogelvek szerint egy irányelv közvetlen hatállyal csak akkor bír, amennyiben annak tagállam részéről történő implementálása elmaradt, az irányelv közvetlen jogokat és kötelezettsége állapít meg a jogalanyok számára, rendelkezései feltétel nélküliek, egyértelműek és pontosak.

(ld. pl. EuB. Van Duyn contra Home Office, C-41/74. számú ügyben hozott ítéletet.) A Kúriának bár nem feladata az Irányelv átültetése megfeleltetése vizsgálata, a felperes felülvizsgálati tárgyaláson tett nyilatkozatával összefüggésben a Kúria megjegyzi, hogy a felperes eredménytelenül hivatkozott az NFM rendelettel átültetett Irányelv közvetett hatályára az ítélet jogsértésével összefüggésben, avagy arra az értelmezési doktrínára, mely szerint a tagállami jogot az irányelv fényében kell értelmezni, ugyanis a felperesi értelmezéssel szemben az Irányelv 6. cikke „konzultációs megoldáskeresés” címet viseli, ugyanúgy, mint az NFM rendelet 5. címe, és mindkét jogforrás előtérbe helyezi a repülőtér üzemeltetője és a repülőtér használók közötti megállapodás lehetőségét, ezért is teszi kötelezővé az NFM rendelet a konzultációs eljárást. Az Irányelv – európai uniós másodlagos jogforrási rendszerben betöltött szerepéből következően – egy keretet ad a tagállam számára a reptéri díjak megállapítására, az NFM rendelet ennek figyelembevétele mellett szabályozza mind a konzultációs eljárás, mind annak eredménytelensége esetén az ún. alapértelmezett árplafon érték figyelembevételével kidolgozott Díjszabályzat jóváhagyási eljárást.

[41] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem az NFM rendelet 3. § (3) bekezdésének ítélet általi téves értelmezésére alaptalanul hivatkozott, s eredménytelen volt az Irányelv 6. cikk (5) bekezdésére történő utalása is, a felülvizsgálati kért ítélet a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében nem volt jogszabálysértő, erre tekintettel a Kúria az ítéletnek a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, míg a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[42] *A repülőtér üzemeltetője a Díjszabályzat módosítása során az egyes díjtételeket szabadon állapíthatja meg, amennyiben az egy utasra jutó szabályozott árbevétel mindenkor árplafon alatt marad. A légiközlekedési hatóság azonban a Díjszabályzat módosítására irányuló kérelem elbírálása során vizsgálni jogosult és köteles egyrészt, hogy a módosítás iránti kérelem a mindenkor árplafon alatt marad-e, másrészt hogy a repülőtér üzemeltetője részéről a díjtételek módosításának indokaként felhozott érvek megalapozottak-e, figyelemmel az NFM rendelet 8. § (3) bekezdés a)-j) pontjaiban megjelölt körülményekre. Ha a Díjszabályzat módosítása iránti kérelem kellően megindokolt, és az az árplafont nem érinti, a légiközlekedési hatóság a módosítást nem tilthatja meg.*

Záró rész

[43] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson döntött.

[44] A Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére, melynek összegét az alperes részéről benyújtott költségjegyzék figyelembevételével, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései figyelembevételével állapította meg.

[45] A Kúria felülvizsgálati illeték viselésére vonatkozó rendelkezése az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 39. § (3) bekezdés d.) pontján, az 50. § bekezdésén és a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdésén alapul. Az illetékfizetési kötelezettség esedékességére az Itv. 78. § (4) bekezdése az irányadó. Az illeték

megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

[46] A Kúria ítéletével szembeni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. április 11.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Figula Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. bíró, Dr. Hajnal Péter s.k. bíró, Dr. Heinemann Csilla s.k. bíró